

Ο πολλαπλασιασμός των άρτων (Κυριακή Η´Ματθαίου)

Άγιου Νικολάου Βελιμίροβιτς

«Ὁ δὲ εἶπε· φέρετέ μοι αὐτοὺς ὧδε» (Ματθ. ιδ´ 18). Τώρα εἶχε ἔρθει ἡ δική Του ὥρα. Οἱ ὄχλοι δὲν μποροῦσαν νὰ βροῦν τροφίμα γιὰ νὰ φάνε. Οἱ ἀπόστολοι ὁμολόγησαν τὴν ἀδυναμία τους, δὲν μποροῦσαν νὰ τοὺς βοηθήσουν. Τότε καὶ μόνο τότε ἦρθε ἡ δική Του ὥρα. Τὸ κλίμα ἦταν ὥριμο γιὰ νὰ γίνει τὸ θαῦμα.

«Καὶ κελεύσας τοὺς ὄχλους ἀνακλιθῆναι ἐπὶ τοὺς χόρτους, λαβὼν τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας, ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν εὐλόγησε, καὶ κλάσας ἔδωκε τοῖς μαθηταῖς τοὺς ἄρτους, οἱ δὲ μαθηταὶ τοῖς ὄχλοις» (Ματθ. ιδ´ 19). Γιατί κοίταξε πρῶτα στὸν οὐρανὸ ὁ Κύριος; Ὅταν ἔκανε πολλὰ ἀπὸ τ' ἄλλα θαύματά Του δὲν τὸ εἶχε κάνει, δὲν εἶχε ξανακοιτάξει στὸν οὐρανό. Δὲν τὸ ἔκανε ὅταν ἄνοιγε τὰ μάτια τῶν τυφλῶν, ὅταν θεράπευε τοὺς λεπρούς, ἔβγαζε δαιμόνια ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, γαλήνευε τὴν θάλασσα, ἔκανε τὸ νερὸ κρασί κι ὅταν ἀκόμα ἀνάσταине νεκρούς. Γιατί λοιπὸν στὴν συγκεκριμένη αὐτὴ περίπτωση ἔστρεψε τὰ μάτια Του πρὸς τὸν οὐρανό, πρὸς τὸν οὐράνιο Πατέρα Του; Πρῶτον, γιὰ νὰ κάνει σαφῆ στοὺς ἀνθρώπους τὴν ταυτότητα τῆς θέλησής Του μ' ἐκείνην τοῦ Πατέρα Του, νὰ καταρρίψει τὴν ἄποψη καὶ κατηγορία τῶν Φαρισαίων, πῶς τὰ θαύματα τὰ ἔκανε μὲ τὴ συνέργεια τῶν δαιμόνων. Δεύτερον, γιὰ νὰ δώσει ὡς ἄνθρωπος στὸν κόσμον τὸ

παράδειγμα τῆς ταπείνωσης ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, καθὼς καὶ τῆς εὐχαριστίας γιὰ κάθε ἀγαθὸ ποὺ προέρχεται ἀπὸ τὸν Θεό. Ἐνα παρόμοιο παράδειγμα μᾶς ἔδωσε καὶ στὸ Μυστικὸ Δεῖπνο: «Λαβὼν ὁ Ἰησοῦς τὸν ἄρτον καὶ εὐχαριστήσας ἔκλασε...» (Ματθ. κς´ 26). Εὐχαρίστησε τὸν οὐράνιο Πατέρα Του κι ὕστερα εὐλόγησε τὸ ψωμί, ὡς δῶρο Θεοῦ. Κι ἐμεῖς πρέπει νὰ εὐχαριστοῦμε καὶ νὰ ὑμνοῦμε τὸ Θεὸ γιὰ τὰ δῶρα Του σὲ κάθε γεῦμα, ὅσο λιτὸ κι ἂν εἶναι. Τρίτον, ὡς Θεός, μὲ τὸν πολλαπλασιασμὸ τῶν ἄρτων – μία πράξη ποὺ μοιάζει πολὺ μὲ νέα δημιουργία – νὰ ἐκφράσει τὴν ἐνότητα δύναμης τῆς Ἁγίας Τριάδος: τοῦ Πατρὸς, τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, τῆς ὁμοουσίου καὶ ἀδιαιρέτου Τριάδος, τοῦ Δημιουργοῦ τῶν πάντων.

Ὁ Κύριος Ἰησοῦς «ἔκλασε», ἔκοψε τὸν ἄρτο μὲ τὰ ἴδια Του τὰ χέρια. Γιατί; Γιατί δὲν ἔδωσε ἐντολὴ στοὺς ἀποστόλους Του νὰ τὸ κάνουν; Γιὰ νὰ δείξει πὼς ἐπιθυμοῦσε νὰ λογαριάσει τοὺς ἀνθρώπους ὡς φιλοξενούμενούς Του, νὰ τονίσει τὴ μεγάλη ἀγάπη Του γι' αὐτοὺς καὶ νὰ διδάξει ἔτσι κι ἐμᾶς πὼς, ὅταν δίνουμε ἐλεημοσύνη καὶ δῶρα, πρέπει νὰ τὸ κάνουμε μὲ ἀγάπη καὶ ἰλαρότητα, ὅπως κι Ἐκεῖνος.

«Καὶ ἔφαγον πάντες καὶ ἐχορτάσθησαν, καὶ ἦσαν τὸ περισσεῦον τῶν κλασμάτων δώδεκα κοφίνους πλήρεις· οἱ δὲ ἐσθίοντες ἦσαν ἄνδρες ὡσεὶ πεντακισχίλιοι χωρὶς γυναικῶν καὶ παιδίων» (Ματθ. ιδ´ 20,21). Αὐτὸ εἶναι τὸ θαῦμα τῶν θαυμάτων, ἡ δόξα ποὺ ξεπερνάει κάθε ἄλλη δόξα! Γιὰ νὰ πάρουν πέντε χιλιάδες ἄνθρωποι (χωρὶς νὰ συνυπολογιστοῦν οἱ γυναῖκες καὶ τὰ παιδιὰ) ἀπὸ μία μπουκιὰ ψωμί, ὅπως τὸ ἀντίδωρο ποὺ παίρνουμε στὴν ἐκκλησία, τὰ πέντε ψωμιὰ δὲν θὰ ἔφταναν μὲ τίποτα. Ἐδῶ ὅμως ἔφαγον πάντες καὶ ἐχορτάσθησαν καὶ μάλιστα περίσσεψαν καὶ δώδεκα κοφίνια. Ἄν αὐτὴ ἦταν κάποια ὀφθαλμαπάτη, δὲν θὰ ἔγραφε ὁ εὐαγγελιστὴς πὼς ἐχορτάσθησαν. Ἄν κάποιος ἄνθρωπος μπορούσε νὰ ἐξαπατήσει ἕναν ἄλλο ὅτι ἔφαγε, δὲν θὰ μπορούσε ὅμως νὰ πείσει ἕναν πεινασμένο ὅτι χόρτασε. Ἄν πράγματι ἦταν αὐτὸ κάποια ὀφθαλμαπάτη, ἀπὸ ποῦ προέκυψαν τὰ περισσεύματα, ποὺ γέμισαν δώδεκα κοφίνια ψωμιὰ;

Ὅχι! Μόνο ἄνθρωποι ποὺ ἡ καρδιά τους εἶχε νεκρωθεῖ ἀπὸ τὴν ἁμαρτία μπορούν νὰ τὸ ἀποκαλέσουν ὀφθαλμαπάτη αὐτό. Ἦταν πραγματικὸ γεγονός, ὅπως πραγματικὸς εἶναι κι ὁ Θεός. Πρέπει νὰ προσέξετε ὅμως πὼς γιὰ τὸ θαῦμα αὐτὸ δὲν ξεσηκώθηκαν φωνὲς ἐναντίον Του, δὲν τοῦ ἔδωσαν κάποιες ἀνόητες ἐρμηνεῖες, ὅπως

ἔκαναν οἱ Φαρισαῖοι σὲ πολλὰ ἄλλα ἀπὸ τὰ θαύματά Του. Κι ὄχι μόνο δὲν τὸ ἀμφισβήτησε κανένας, ἀλλὰ «οἱ ἄνθρωποι, ἰδόντες δὲ ἐποίησε σημεῖον ὁ Ἰησοῦς, ἔλεγον ὅτι οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ προφήτης ὁ ἐρχόμενος εἰς τὸν κόσμον (Ἰωάν. ς´ 14). Κι οἱ ὄχλοι ἤθελαν «ἄρπάζειν αὐτὸν ἵνα ποιήσωσιν αὐτὸν βασιλέα» (αὐτ. στίχ. 15). Τέτοια ἀπήχηση εἶχε στὸν λαὸ τὸ καταπληκτικὸ αὐτὸ θαῦμα!

Πότε προσπάθησε κάποιος νὰ μετατρέψει μία ἀπάτη σὲ βασιλιά; Αὐτὸ ὅμως ἦταν πραγματικὸ γεγονός. Οἱ ἄνθρωποι ξεσηκώθηκαν ἀπὸ τὴν ἀλήθεια καὶ ἤθελαν νὰ κάνουν τὸν Χριστὸ βασιλιά μὲ τὸ ζόρι. Κι αὐτὸ θὰ εἶχε γίνεи, ἂν ὁ Χριστὸς δὲν εἶχε ἀπομακρυνθεῖ μόνος Του. Κι ἔτσι ματαιώθηκε τὸ σχέδιο τοῦ πλήθους ποὺ ριγοῦσε ἀπὸ ἐνθουσιασμό.

«Καὶ εὐθέως ἠνάγκασεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἐμβῆναι εἰς τὸ πλοῖον καὶ προάγειν αὐτὸν εἰς τὸ πέραν, ἕως οὗ ἀπολύσει τοὺς ὄχλους» (Ματθ. ιδ´ 22). Δὲν εἶναι περίεργο τὸ γεγονός ὅτι ὁ Χριστὸς ἀνάγκασε τοὺς μαθητές Του νὰ μποῦν σὲ πλοῖο καὶ νὰ φύγουν πρὶν ἀπὸ τὸν ἴδιο; Γιατί τὸ ἔκανε αὐτό; Πρῶτον, γι' αὐτὸ ποὺ εἶχε γίνεи. Καὶ δεύτερον, γι' αὐτὸ ποὺ ἐπρόκειτο νὰ γίνεи. Τοὺς ἄφησε ν' ἀπομακρυνθοῦν ἀπὸ τὸ πλῆθος ὅσο πιὸ γρήγορα γινόταν, γιὰ νὰ συλλογιστοῦν καὶ νὰ συζητήσουν μεταξύ τους τὸ μεγάλο θαῦμα τοῦ πολλαπλασιασμοῦ τῶν ἄρτων. Τοὺς ἄφησε νὰ ταξιδέψουν μὲ τὸ πλοῖο, ὅπου ὁ Κύριος θὰ τοὺς ἐπισκεπτόταν σύντομα μ' ἓνα καινούργιο κι ἀνήκουστο θαῦμα: θὰ τοὺς πλησίαζε περπατώντας πάνω στὸ νερό, ὅπως περπατάει κανεὶς σὲ στέρεο ἔδαφος. Ὁ Κύριος γνώριζε ἐκεῖνο ποὺ ἐπρόκειτο νὰ γίνεи καὶ τί θὰ ἔκανε ὁ ἴδιος. Οἱ μαθητές Του, ποὺ δὲν ἔβλεπαν τίποτα, ἐνίωσαν ἔκπληξη ποὺ ὁ Χριστὸς τοὺς ἔστειλε πρὶν ἀπ' Αὐτόν. Τὸν ἄφησαν ὅμως μόνο Του μὲ τὸ πλῆθος, κατέβηκαν ἀπὸ τὸ ὄρος στὴν θάλασσα καὶ ξεκίνησαν τὸ ταξίδι.

Ἀπὸ τὸ βιβλίο

Ἁγίου Νικολάου Βελιμίροβιτς

«Ὁμιλίες Δ´ – Κυριακοδρόμιο», ἐκδ. Πέτρου Μπότση, 2012